

Lisätiedot ja ohjeet

Lukuohje tässä raportissa esiteltyjen uusien rahoitusmahdollisuuksien osalta

Tätä raporttia ei ole tarkoitettu luettavaksi kannesta kanteen, vaan tästä voi hakea tietoa sisällysluettelon mukaisesti eri tarpeisiin. Lue kuitenkin ensimmäiset luvut ensin taustaksi.

1. Tukimuodot:

-Ota esille raportin Excel-taulukko.

-Excel-taulukkoon on poimittu tukityypeittäin ne uuden CAP27-tukijärjestelmän kohdat, joilla on suurin merkitys kylämaiseman hoidossa.

-Pidä taulukkoa esillä, kun menet kohtaan 2.

2. Rahoitettavat hoitokohteet:

-Ota esille tämän raportin sisällysluettelo.

-Sisällysluettelosta voit katsoa aihepiireittäin otsikoituna mitä tukimuotoja kunkin tavoitteen hoidossa voi hyödyntää.

-Huomaa, että joitakin samoja rahoitusmuotoja voi käyttää useamman eri tavoitteen toteuttamiseen riippuen, miten ne sijoittuvat maastossa ja eri maalajeilla ja, miten hoito toteutetaan tavoitteeseen nähden.

3. Vertaile kohtia 1 ja 2, kun etsit sopivaa rahoitusmuotoa jollekin kohteelle.

4. Hyödynnä sopimusten mahdollisuuksia viljelijöiden ja muiden maaseutuuyrittäjien sekä kyläyhdistysten välillä.

-Selvitä ja sovitele yhteistyön mahdollisuuksia, jos esim. viljelijällä itsellään ei ole mahdollisuutta toteuttaa jotakin kohdetta, mutta rahoitusta voisi hyödyntää työn tekemisessä.

-Tämän raportin tietoa on tarkoitettu hyödynnettäväksi kyläympäristösuunnitelmissa ilmeneviin tarpeisiin.

-Raportista voi etsiä mahdollisuuksia esimerkiksi kukkivien niittymäisten peltojen perustamiseen tai hoitoon, vesistöjen ja laskuojien suojakaistojen, vyöhykkeiden tai sellaisena toimivien niittypeltojen hoitoon sekä erilaisten kaistojen perustamiseen ja hoitoon.

Taustaa ja Kylien maisemahelmet -hanke

Tämä raportti on laadittu vuonna 2023, jolloin uusi maatalouden CAP27-järjestelmä otettiin käyttöön. Kyseisessä järjestelmässä on runsaasti maaseutu ympäristön hoitoon liittyviä mahdollisuuksia, joilla voidaan vaikuttaa maaseutukylien maisemaan ja luontoon. Mahdollisuudet ja ehdot on syytä ottaa huomioon kylämaisemien ja luonnonhoidossa ja suunnittelussa. Paikalliset viljelijät voivat vaikuttaa maisemaan ja luontoon suunnittelemalla myös omassa hoidossaan olevia lohkoja tai reunavyöhykkeitä mahdollisimman

vaikuttavasti CAP27 -korvausten piiriin. Viljelijän mahdollisuutena on erilaisia monimuotoisuuskasveja tai luonnonhoitonurmia riippuen tarpeista.

Mahdollisuuksia voi olla myös siten, että vuokrasopimuksien tai työsopimuksien avulla saadaan sovittua kohteita tai alueita hoidon piiriin. Esimerkiksi aktiiviviljelijän hallussa olevien riista- tai luonnonhoitopeltojen kylvöön tai maisemassa näkyvien reunavyöhykkeiden hoitoon voivat ehtojen mukaan toimittaessa ja viljelijän kanssa sovittaessa osallistua myös yhdistykset vaikkapa ostopalveluna. Yhdistykset voivat myös itse olla osapuolina ja rahoituksen saajina tietyissä CAP27 -ympäristösopimuksissa. Iso asia on myös selvittää hoitamattomien alojen mahdollisuuksista ympäristösopimusten tai viljelyn piiriin (katso kohta raivioiden mahdollisuudet CAP27 ehdoissa). Monimuotoisuus on nostettu myös CAP27 -neuvonnassa ja hanketuissa omaksi teemakseen.

Tämä raportti on laadittu ProAgria Oulun hallinnoiman ja Maaseuturahaston rahoittaman Kylien Maisemahelmet -hankkeen puitteissa.

Raportin on koonnut Taimi Mahosenaho vuoden 2023 tietojen perusteella.

Kysy asiaan lisätietoja Kylien maisemahelmet projektipäälliköltä Kalle Hellströmiltä, Oulun Maa- ja kotitalousnaisten maisema- ja ympäristöasiantuntijoilta Maarit Satomaalta sekä muilta ProAgria Oulun NEUVO-neuvojilta. Tukiehtoja tarkennetaan vuosittain.